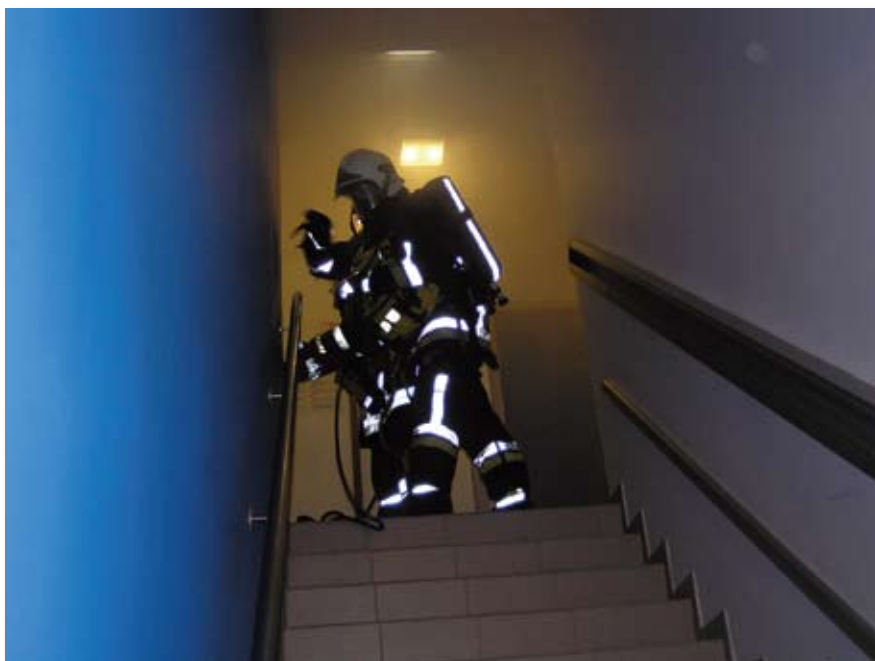

RaderWerk

RADERWERK is de rubriek waar we het willen hebben over het gebouw op zich. Het meer technische aspect, de hardware van het jeugdverblijfcentrum, zeg maar. Deze keer nemen we de brandveiligheid in een jeugdverblijf onder de loep.

IN VUUR EN VLAM

BRANDVEILIGHEID IN EEN JEUGDVERBLIJF

Brand is in een jeugdverblijf een mogelijk gevaar, niet alleen voor de goederen, maar vooral ook voor de verblijvende groepen. Het komt er dus op aan brand te voorkomen. Brandveiligheid start daarom bij brandpreventie. Diverse wetgeving, regelgeving, voorschriften en normen regelen deze materie. Elk jeugdverblijf moet minstens daaraan voldoen. Toch kan niet alles in regels worden omgezet. Ook het gezond verstand van de uitbater en de verblijvende groep is nodig. We beginnen het artikel met een rondleiding in de versnipperde wetgeving, nadien maken

we het een stuk praktischer met info over pictogrammen, brandblussers, branddetectie enz.

WAT IS HET VERSCHIL TUSSEN EEN ATTEST EN EEN ADVIES?

Jeugdverblijven vallen onder het decreet Toerisme voor allen, ook voor brandveiligheidsnormen. Elk erkend jeugdverblijf beschikt over een brandveiligheidsattest. Hierin verklaart de burgemeester dat het gebouw voldoet aan de brandveiligheidsnormen uit het decreet 'toerisme voor allen'. Ook niet-erkende jeugdverblijven kunnen over

een brandveiligheidsattest beschikken en dit kenbaar maken via www.jeugdverblijven.be. Het attest moet dan wel eerst doorgestuurd worden naar CJT, beheerder van de website.

Verloop aanvraag brandveiligheidsattest

- 1.** De uitbater van een jeugdverblijf vraagt aan de burgemeester van de gemeente waar zijn jeugdverblijf gelegen is, het brandveiligheidsattest aan.
- 2.** De burgemeester geeft opdracht aan de brandweer om een inspectiebezoek te verrichten in het jeugdverblijf.
- 3.** De brandweer geeft advies aan de burgemeester in verband met de brandveiligheid van het jeugdverblijf, rekening houdende met alle wetten en decreten die slaan op dat jeugdverblijf (niet louter en alleen het decreet Toerisme voor allen).
- 4.** Het advies van de brandweer wordt pas bindend als de burgemeester dat advies onderschrijft. De burgemeester volgt meestal het advies van de brandweer en levert een brandveiligheidsattest of een weigering van attest aan de uitbater.
- 5.** Het brandveiligheidsattest is het enige document dat aantoonst dat het jeugdverblijf voldoet aan de geldende brandveiligheidsvoorschriften.

Wanneer het gebouw niet voldoet aan de brandveiligheidsvoorschriften, dan worden de tekortkomingen door de plaatselijke brandweer neergeschreven in een brandveiligheidsadvies. Zolang deze tekortkomingen blijven bestaan, wordt geen attest afgeleverd. Ook bij nieuwbouw of verbouwingen kan een advies door de brandweer geformuleerd worden. Dit is dan op basis van de bouwplannen. Ook hier moet het advies gevolgd worden, wil je een brandveiligheidsattest bekomen.

KUNNEN BRAND-VEILIGHEIDSNORMEN VERSCHILLEN?

Jeugdverblijven kunnen vallen onder Europese, federale, Vlaamse en gemeentelijke regelgeving. Welke wetgeving van toepassing is, hangt af van de aard van de activiteit, de hoogte van het gebouw, het aantal personen dat kan verblijven, de aanwezigheid van personeel... Wanneer het jeugdverblijf ook voor andere activiteiten wordt gebruikt, zoals bijv. fuiven, kunnen dus extra normen van toepassing zijn.

Op Europees niveau is de bouwproductenrichtlijn de voornaamste richtlijn. Daarin wordt omschreven aan welke voorwaarden de gebruikte producten moeten voldoen om aan de essentiële eisen van brandveiligheid tegemoet te komen. Een voorbeeld hiervan is de brandweerstand (Rf) van producten, dit is de duurtijd waaraan het product bij brand gelijktijdig voldoet aan de criteria stabiliteit, vlamdichtheid en thermische isolatie.

Op federaal niveau werden basisnormen uitgevaardigd waaraan nieuwe gebouwen moeten voldoen. Gezien jeugdverblijven meestal lager zijn dan 10m (te meten vanaf de grond tot de vloer op de hoogste bouwlaag), richten we ons hieronder tot de basisnormen voor lage gebouwen. Deze normen zijn enkel van toepassing op jeugdverblijven waarvoor de aanvraag tot bouwvergunning, met het oog op een structurele verbouwing, na 31 december 1997 werd ingediend. Uitge-

sloten van de normering zijn bovendien gebouwen met maximaal twee bouwlagen en een totale oppervlakte kleiner dan 100m².

Naast de federale overheid heeft ook Vlaanderen een aantal bevoegdheden rond brandveiligheid. Voor jeugdverblijven gelden hierdoor de voorschriften vermeld in het decreet Toerisme voor allen. Andere logiesverstrekken- de verblijven vallen onder het decreet Logiesverstrekken- de bedrijven. Omdat een jeugdverblijf tevens een logies- verstrekkend verblijf is, kan er echter verwarring ontstaan. Daarom is het bij een eerste contact met de lokale overheid aangewezen naar het decreet Toerisme voor allen te verwijzen, zodat de juiste reglementering wordt toegepast. Indien nodig kunnen CJT of Toerisme Vlaanderen bijkomende informatie aan de lokale brandweer verschaffen.

Wanneer de federale regelgeving voor lage gebouwen vergeleken wordt met het decreet Toerisme voor allen, kunnen verschillen optreden. Voor jeugdverblijven waarbij de federale basisnormen van de lage gebouwen van toepassing zijn, gelden telkens de strengste voorwaarden. Een voorbeeld: in het decreet Toerisme voor allen staat dat het gebouw van aangrenzende gebouwen moet geschei-

den worden door wanden met een brandweerstand van een half uur, voor lage gebouwen volstaat het in dit verband zelfs om uitgerust te zijn met autonome detectoren. Volgens de federale regelgeving moet dit minstens een uur zijn. De federale wetgeving moet in dit geval gevolgd worden. Ook de voorwaarden met betrekking tot bijvoorbeeld de toegangswegen, de binnentrappen en de keukens zijn strikter omschreven. Links naar de verschillende reglementen vind je op www.cjt.be/brandveiligheid.html.

Bovenop de regelgeving op Europees, federaal en Vlaams niveau, staat het de lokale overheid vrij bijkomende en/of strengere brandveiligheidsnormen in te voeren. Voor deze extra brandveiligheidsnormen kunnen ze beroep doen op eigen expertise of in sommige gevallen te rade gaan bij de provinciale overheid. Zo werd in Oost-Vlaanderen een modelreglement voor jeugdinfrastructuur ontwikkeld en zit in de provincie Vlaams-Brabant een gelijkaardig reglement in de pijplijn. Deze reglementen zijn niet dwingend, zolang ze niet zijn overgenomen in het gemeentelijke (politie)reglement.

AFWIJKINGEN

Zowel voor de federale als de Vlaamse regelgeving is het mogelijk om op

één of meerdere normen een afwijking aan te vragen bij de bevoegde minister. Voor de federale regelgeving richt je het schrijven aan de minister van binnenlandse zaken, voor de Vlaamse regelgeving is dit de minister bevoegd voor toerisme. Indien er zich geen problemen stellen bij de federale of Vlaamse regelgeving maar wel bij de lokale regelgeving, dan kan je enkel terecht bij de lokale overheid. Een afwijking aanvragen bij de federale of Vlaamse overheid is in dit geval zinloos.

Veelal worden afwijkingen toegestaan wanneer normen omwille van bouwtechnische redenen niet haalbaar zijn. Om de veiligheid te blijven garanderen, kunnen dan wel bijkomende voorwaarden geformuleerd worden. Bijv. een trap, plafond of een vluchtweg die niet voldoet, kan soms behouden blijven indien bijkomende maatregelen worden genomen zoals het plaatsen van een automatische branddetectiecentrale.

Afwijkingsaanvragen voor het decreet Toerisme voor allen worden voor advies overgemaakt aan de technische commissie brandveiligheid, nadat het dossier door het secretariaat van Toerisme Vlaanderen op volledigheid werd nagezien. De technische commissie brandveiligheid is samengesteld uit brandweersedkundigen, een vertegenwoordiger van Toerisme Vlaanderen en vertegenwoordigers van de verblijven Toerisme voor allen (CJT neemt deze vertegenwoordiging op voor de jeugdsector). In het dossier zit een recent brandweerverslag, een duidelijke omschrijving waarvoor de afwijking wordt aangevraagd en eventueel een overzicht van andere tekortkomingen. Bij elke afwijkingsaanvraag hoort een plaatsbezoek door een brandweersedkundige en de vertegenwoordiger van de jeugdverblijven. Het bezoek wordt dan besproken in de technische commissie brandveiligheid en er wordt een advies aan de minister geformuleerd. Uiteindelijk krijgt de aanvrager via een aangetekend schrijven van de minister een officieel antwoord op de

afwijkingsvraag. Ook de burgemeester en Toerisme Vlaanderen ontvangen hiervan een kopie.

WIJZIGINGEN IN HET DECREET TOERISME VOOR ALLEN

Bij een evaluatie van het decreet Toerisme voor allen werd vastgesteld dat in de brandveiligheidsnormen enkele kleine verbeteringen konden worden aangebracht. Fundamenteel werd er echter niets gewijzigd. In de vernieuwde brochure 'Een wegwijzer om erkenning en subsidie te verkrijgen' staan de wijzigingen vermeld. Erkende jeugdverblijven krijgen deze brochure binnenkort toegestuurd van Toerisme Vlaanderen. Niet-erkende jeugdverblijven kunnen terecht op onze website www.cjt.be of binnenkort op de vorming Trip Lokaal (zie pagina 20).

VERWANTE REGELGEVING

Wie personeel in dienst heeft, moet voldoen aan de voorwaarden opgenomen in het Algemeen Reglement voor de Arbeidsbescherming, het ARAB. Voor brandveiligheid staan de voorwaarden opgenomen in artikel 52.

De brandveiligheidsnormen van het decreet Toerisme voor allen verwijzen vaak naar andere regelgeving. Artikel 9 rond onderhoud en controle is daarvan een mooi voorbeeld. Daarin staat het volgende: "de uitbater of eigenaar voldoet aan, en vervult al de verplichtingen voortvloeiend uit de geldende wetten en voorschriften inzake onderhoud, controle en keuring van de uitrusting van het gebouw in het algemeen, en de elektrische installaties, de kook- en verwarmingstoestellen en brandstofopslagplaatsen in het bijzonder." Wat deze wetten en voorschriften precies inhouden, werd in een voorgaand artikel rond keuringen uitvoerig beschreven (zie HuisWerk 6).

Daarnaast is er de verplichte aansprakelijkheidsverzekering 'objectieve aansprakelijkheid brand en ontploffing' voor elk publiek toegankelijke gebouw. Deze regelgeving staat ver-

meld in de wet betreffende de preventie van brand en ontploffing. Of een jeugdverblijf al dan niet onder een 'publiek toegankelijke plaats' valt, is echter onduidelijk. In de opsomming van publiek toegankelijke plaatsen staat de term jeugdverblijf niet vermeld, jeugdherbergen en hotels daarentegen wel. De burgemeester kan beslissen of deze verzekering al dan niet moet worden afgesloten. Indien er geen verplichting is, kan je als uitbater echter wel nog verantwoordelijk worden gesteld. Door deze onduidelijkheid is het dus aangewezen zo'n aansprakelijkheidsverzekering af te sluiten. Een andere niet verplichte verzekering is de brandverzekering. Toch is ook deze voor jeugdverblijven een absolute aanrader. Zie ook HuisWerk 10 voor het volledige artikel rond verzekeringen.

PICTOGRAMMEN, VLUCHTWEGEN EN NOODNUMMERS

De voornaamste pictogrammen die gebruikt worden voor brandveiligheid, zijn die voor het aanduiden van brandbestrijdingsmiddelen, vluchtroutes en verbod. Omwille van de herkenbaarheid moet elk pictogram wel voldoen aan vastgestelde normen. Meer info op www.cjt.be/brandveiligheid.html.

Via de vluchtwegen wordt op een snelle en gemakkelijke manier de straat of een veilige vrije ruimte bereikt. Een goede vluchtroute loopt overigens best van boven naar beneden en is vrij van allerlei hindernissen. De vluchtroute moet goed aangeduid zijn met pictogrammen en is voorzien van veiligheidsverlichting. Dit is kunstmatig licht dat bij een stroomonderbreking blijft branden en voldoende lichtsterkte heeft om het gebouw op een veilige manier te verlaten. De verlichting voldoet aan de vooropgestelde normen (EN 1838) qua installatie en plaatsing. Er bestaan twee types: veiligheidsverlichting die voortdurend brandt en veiligheidsverlichting die enkel oplicht bij stroomonderbreking. Het eerste type heeft als nadeel dat het gebouw voortdurend verlicht is, ook 's nachts. Bovendien is het ongezellig. Daarom geniet het tweede type de voorkeur, op voorwaarde dat ze regelmatig gecontroleerd wordt. Als uitbater ben je namelijk verantwoordelijk voor de goede werking van de veiligheidsverlichting.

Als tweede vluchtmogelijkheid kan volgens het decreet Toerisme voor allen gekozen worden uit een buitenladder, buitentrap of glijbaan. Deze komen uit op een plaats waar personen zich in veiligheid kunnen bren-

gen. Striktere voorwaarden waaraan noodladders moeten voldoen, worden soms opgelegd door de lokale overheid. Ook hier ben je als uitbater verantwoordelijk voor de toestand waarin de buitenladder, buitentrap of glijbaan zich bevindt.

Hoewel een evacuatieplan volgens het decreet Toerisme voor allen niet verplicht is, wordt het soms toch gevraagd door de lokale brandweer. Het is dan vanzelfsprekend dat de plattegrond een actuele weergave van het gebouw is en dat de twee verplichte vluchtwegen erop zijn aangeduid.

Als noodnummer kan zowel 100 als 112 gebruikt worden. 112 is het internationale noodnummer en vervangt in de toekomst nummer 100. Op beide nummers is het nog mogelijk de brandweer te contacteren. Toch is het aangewezen enkel het nieuwe noodnummer 112 te communiceren.

ANDERE PREVENTIETIPS

Brandwerende deuren, poorten en luiken zijn herkenbaar aan labels op de zijkant van de deur. Deze deuren hebben een brandweerstand van een half uur tot een uur en worden zo geplaatst dat het gebouw verdeeld wordt in compartimenten. Op deze

VOORBEELDEN UIT DE PRAKTIJK

DE HEIDE POPPEL

De oude boerderij De Heide is een principieel erkend jeugdverblijf en biedt overnachting aan groepen tot 120 personen. Om een erkenning type B te bekomen, vroeg uitbater Cyriel Ruts op 22 november 2004 via een aangetekend schrijven aan de burgemeester een brandveiligheidsattest aan. Na herhaaldelijk aandringen, volgde pas op 8 oktober 2006 een plaatsbezoek en een brandpreventieverslag van de brandweer. Daarop volgde een brandveiligheidsattest voor een termijn van 6 maand. Na de periode van 6 maand zou een herkeuring volgen. De leidraad voor het brandpreventieverslag was echter het decreet Logieverstrekkend verblijf. Omdat het verkeerde decreet gevolgd werd, vroeg Cyriel Ruts vervolgens een afwijking aan bij de afwijkingscommissie. Zonder resultaat, want de afwijkingscommissie kan enkel afwijkingen toestaan op het decreet Toerisme voor allen. Een nieuw plaatsbezoek en een nieuw brandpreventieverslag waren noodzakelijk. Het bezoek vond plaats op 5 juli 2007. In het preventieverslag werden opnieuw enkele opmerkingen geformuleerd waarmee Cyriel Ruts rekening dient te houden, wil hij een definitieve erkenning bij Toerisme Vlaanderen behalen.

DE BUIKBERGHOEVE SINT-KORNELIUS-HOREBEKE

De Buikberghoeve is reeds jarenlang een mooie en grote kampplaats in de Vlaamse Ardennen, maar maakte pas in 2007 werk van de erkenning. De oude vierkantshoeve heeft een totale capaciteit van 300 personen waarvan de binnencapaciteit is erkend voor 150 personen, buiten kunnen nog eens 150 personen in tenten verblijven. Op 15 februari 2008 werd aan de Buikberghoeve een positief brandveiligheidsattest afgeleverd. Om het positief brandveiligheidsattest te bekomen, werden in de slaap- en daglokalen rookmelders ge-

plaatst en in de keuken een thermovelocimetrische detector. De detectoren werden vervolgens aangesloten op een centrale die bij rookontwikkeling of een plotse temperatuurstijging een sirene in werking stelt. Los van de branddetectiecentrale werden in de keuken bovendien gassnuivers geplaatst. De werking is gelijklopend. Bij een gaslek wordt via een aparte centrale een sirene geactiveerd.

DE CARROUSEL VOLLEZELE

De Carrousel is een jeugdverblijf type C met 60 bedden, gelegen in het mooie Pajottenland. Het gebouw werd neergezet eind jaren '90, zodat, naast de normen uit het decreet Toerisme voor allen, ook moet worden voldaan aan de federale brandveiligheidsnormen. Dit houdt o.m. in dat keuken en refter samen één compartiment vormen. Bij de nieuwbouw werd hier ook rekening mee gehouden. Enkele jaren later werd echter beslist om een gedeelte van de keuken te gebruiken als daglokaal en werd tussen de gang en het nieuwe daglokaal een raam gestoken.

Omdat het brandveiligheidsattest van De Carrousel vervalt november 2008, werd dit jaar een nieuwe inspectie aangevraagd bij de burgemeester. Daarbij kwam één groot knelpunt naar voren: het glas in het nieuwe raam moest vervangen worden door brandwerend glas. Geen goedkope zaak. Er werd echter een alternatieve oplossing voorgesteld: het daglokaal zou weggehaald worden uit het keukencompartiment. Dit komt een stuk goedkoper uit, omdat het op die manier volstaat om een deurgat dat vandaag niet gebruikt wordt, dicht te metsen en een bestaande branddeur (tussen gang en nieuw daglokaal) te verplaatsen naar het deurgat tussen keuken en nieuw daglokaal. Het is eigenlijk ook een logischere oplossing, omdat het daglokaal nu wordt weggehaald uit het keukencompartiment waar het sinds de aanpassing van enkele jaren geleden eigenlijk niet meer thuis hoorde. De brandweer ging dan ook akkoord, zodat de kosten om het brandveiligheidsattest te behalen, toch nog meevallen.

manier kunnen personen op een veilige manier het gebouw verlaten. De deuren zijn best zelfsluitend door een deuropomp of een magneet die lost als het brandalarm afgaat, zodat bij een eventuele brand de deuren onmiddellijk functioneel zijn. Daarom mag de deur niet vastgezet worden met bijv. een houten spie of haakjes. Bovendien mogen sloten, deurklinken en deuropompen niet worden verwijderd.

In het verleden was het wettelijk verplicht dat brandwerende deuren geplaatst werden door erkende plaatsers. De Raad van State heeft dit besluit echter vernietigd in 2004. Vandaag is het voldoende dat de deur geplaatst wordt volgens de plaatsingsvoorschriften van de fabrikant. Als uitbater kan je deze brandwerende deuren zelf plaatsen of een beroep doen op eender welke schrijnwerker, tenzij de brandweer eist dat je toch een gecertificeerd plaatsers inschakelt. Momenteel zou ook gewerkt worden aan nieuwe reglementering, maar daar bestaat nog niet veel duidelijkheid over. Eventjes overleggen met je plaatselijke brandweer kan dus zeker geen kwaad.

De regelgeving verhoogt de brandveiligheid van het gebouw en bepaalde installaties. Toch kan dit door een foute handeling volledig teniet gedaan worden. Voorbeelden zijn het slecht opber-

gen van ontvlambare producten of het niet herstellen van defecte elektrische contacten. Voor deze handelingen ben je als uitbater verantwoordelijk. Ook groepen kunnen zichzelf, al dan niet bewust, in gevaar brengen, bijv. bij het drogen van handdoeken op een verwarmingselement, het ophangen van materiaal aan elektrische kabels of het overbelasten van elektrische leidingen. In dit geval kan je als uitbater preventief optreden. Een klassiek voorbeeld is de herinnering aan het rookverbod dat wordt aangegeven met pictogrammen in het gebouw en een vermelding in het huishoudelijk reglement. In andere gevallen kan het wijzen op mogelijk brandgevaar eveneens zinvol zijn. Het meervoudig uitvallen van stroom wijst bijv. op overbelasting.

In overleg met de verblijvende groep en de plaatselijke brandweer is een brandoefening zeker leerrijk. Op die manier komen eventuele knelpunten bij een mogelijke evacuatie aan het licht. Kent de lokale brandweer het gebouw, weet je als uitbater waar de dichtstbijzijnde brandkraan is en kan de groep snel het gebouw verlaten?

BRANDKLASSEN EN BLUSMIDDELEN

Klasse A

= **brandbare vaste stoffen** (*papier, hout, dekens, televisietoestellen*)

- **brand:** meestal met vlammen en gloed
- **blusmiddelen:** water, ABC-poederblusapparaat
- **maatregelen:** elektrische toestellen die onder spanning staan, eerst uitschakelen
- **bluswijze:** niet de vlammen, maar de vlammenbasis stootsgewijs bestrijden

Klasse B

= **brandbare vloeistoffen** (*frituurvet, olie, benzine ...*)

- **brand:** er zijn enkel vlammen te zien
- **blusmiddelen:** ABC-poederblusapparaten, CO₂-blusapparaten, branddeken, schuimblussers (minder geschikt voor frituurbranden)
- **maatregelen:** elektrische toestellen die onder spanning staan, eerst uitschakelen
- **bluswijze:**
 - ABC-poederblusapparaten en CO₂-blusapparaten: in één vloeiende beweging tot er geen vlammen meer te zien zijn
 - schuimblussers: mag stootsgewijs aangebracht worden op de brandende vloeistof
 - branddeken: enkel voor frituurpotten

Klasse C = brandbare gassen (*aardgas, propaan, butaan ...*)

- **brand:** enkel vlammen te zien
- **blusmiddelen:** ABC-poederblusapparaten of CO₂-blusapparaten
- **bluswijze:** alvorens te blussen moet je de toevoerkraan van het gas afsluiten. Hierdoor verval je, als er geen gas meer vrijkomt, in een klasse A of B. Indien je eerst de brand moet geblust krijgen om bijv. de toevoerkraan af te sluiten, dan gebruik je ABC-poederblusapparaten of een CO₂-blusapparaat.

De reactie van de materialen is belangrijk omdat dit bepalend is voor de snelheid van uitbreiding van brand, de intensiteit van brand, de rookontwikkeling en de brandvoortplanting via verbrandingsgassen (flashover). Daarom moeten bijv. de bekleding en wandversiering van die aard zijn, dat ze niet tot brandvoortplanting en rookontwikkeling bijdragen.

BRANDETECTIE

Als het brandt, is een snelle detectie noodzakelijk. Hiervoor kan gebruik gemaakt worden van twee soorten brandmelders: de autonome branddetectoren en de automatische branddetectiecentrale. Voor het decreet Toerisme voor allen volstaat voor lage gebouwen (minder dan 10 meter) de plaatsing van autonome branddetectoren. Autonome branddetectoren zijn in verhouding tot de automatische branddetectiecentrale veel goedkoper. Omdat de automatische rookdetectoren werken op batterijen, worden ze door de lokale brandweer niet altijd aanvaard (batterijen vallen uit zonder dat men het weet of groepen nemen de batterijen weg). Een automatische branddetectiecentrale is betrouwbaarder, omdat ze niet op batterijen werkt maar op netstroom. Bij een eventuele stroomonderbreking blijft de branddetectiecentrale wel operationeel. Een branddetectiecentrale biedt nog andere voordelen: ze verbindt diverse detectoren en bevat een waarschuwingssignaal en een alarmsirene. Bij rookontwikkeling, een technisch defect of storing op het circuit wordt een waarschuwingssignaal gegeven. Wordt hierop niet gereageerd, dan wordt de sirene geactiveerd. Bij brand kan via de detectiecentrale ook automatisch de gastoevoer afgesloten worden en de bij brand zelfsluitende branddeuren gesloten worden. Of er nu gekozen wordt voor autonome branddetectoren dan wel voor een automatische branddetectiecentrale, beide moeten alvast op regelmatige tijdstippen worden gecontroleerd (zie ook HuisWerk 6).

Er bestaan handmelders en verschillende soorten detectoren: rookde-

tectoren, thermovelocimetrische detectoren en optische detectoren. Een handmelder is sowieso aangesloten op een automatische branddetectiecentrale, terwijl detectoren zowel autonoom kunnen werken als in een centrale kunnen ingeschakeld worden. Een handmelder stuurt, na het breken van het dun glaasje, een waarschuwingssignaal naar de automatische branddetectiecentrale. Een rookdetector reageert op rookontwikkeling, een thermovelocimetrische detector op plotse temperatuurstijgingen en optische detectoren op zichtbare rook. In de keuken en het sanitair zijn rook- en optische detectoren niet altijd bruikbaar omdat ze geen onderscheid kunnen maken tussen rookontwikkeling bij brand en dampontwikkeling bij koken of douchen. Hier worden thermovelocimetrische detectoren gebruikt. Rookdetectoren hebben bovendien een laag radioactief gehalte, zijn milieuvriendelijk en zullen daarom uit de handel worden genomen. Optische detectoren zijn minder vervuilend, maar merken minder snel brand op.

